

390L0496

Nr L 276/40

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS OFFICIELLA TIDNING

6.10.90

RÅDETS DIREKTIV

av den 24 september 1990

om näringsvärdesdeklaration för livsmedel

(90/496/EEG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen, särskilt artikel 100a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag⁽¹⁾,

i samarbete med Europaparlamentet⁽²⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande⁽³⁾, och

med beaktande av följande:

Det är viktigt att besluta om åtgärder med hänsyn till att den inre marknaden skall vara genomförd den 31 december 1992. Den inre marknaden är ett område utan inre gränser där den fria rörligheten för varor, människor, tjänster och kapital är säkerställd.

Det finns ett växande allmänt intresse för sambandet mellan kost och hälsa samt för valet av en lämplig kost som passar för den enskildes behov.

Rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar har, församlade i rådet, i sin resolution av den 7 juli 1986 om Europeiska handlingsprogrammet mot cancer ansett att förbättrade matvanor är en fråga som skall prioriteras.

Kunskap om grundläggande näringsprinciper och en ändamålsenlig näringsvärdesdeklaration på livsmedel skulle göra det påtagligt enklare för konsumenten att göra detta val.

Bestämmelser om näringsvärdesdeklaration skulle underlätta åtgärder för utbildning av allmänheten i näringsfrågor.

Av hänsyn till konsumenten å ena sidan och för att undvika eventuella tekniska handelshinder å andra sidan bör näringsvärdesdeklarationen ges ett standardiserat utförande som skall gälla inom hela gemenskapen.

Livsmedel som är försedda med näringsvärdesdeklaration bör stämma överens med bestämmelserna i detta direktiv.

Alla andra former av näringsvärdesdeklaration bör förbjudas men livsmedel som inte näringsvärdesdeklarerats bör få omsättas fritt.

För att väcka intresse hos genomsnittskonsumenten och för att tjäna sitt syfte, samt med hänsyn till att kunskaperna om näringsfrågor för närvarande är dåliga, bör den lämnade informationen vara enkel och lätt att förstå.

I och med att direktivet får gälla under en viss tid möjliggörs dels att värdefulla erfarenheter förvärfvas i ämnet och dels en bedömning av konsumenternas inställning till det sätt varpå information om näringsvärdet lämnas, varefter kommissionen har möjlighet att se över reglerna och föreslå lämpliga ändringar.

För att uppmuntra de berörda parterna, särskilt små och medelstora företag, att deklarerar näringsvärdet för så många varor som möjligt bör åtgärder för en mera fullständig och bättre avvägd information införas gradvis.

Reglerna i detta direktiv bör också beakta riktlinjerna för näringsvärdesdeklaration i Codex Alimentarius.

Allmänna märkningsbestämmelser och definitioner finns i rådets direktiv 79/112/EEG av den 18 december 1978 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om märkning, presentation och reklam i fråga om livsmedel⁽⁴⁾, senast ändrat genom direktiv 89/395/EEG⁽⁵⁾. Det här direktivet kan därför begränsas till att gälla bestämmelser om näringsvärdesdeklaration.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Detta direktiv gäller näringsvärdesdeklaration på sådana livsmedel som i oförändrat tillstånd är avsedda att överlämnas till den slutliga konsumenten. Det skall också gälla för livsmedel som är avsedda för restauranger, sjukhus,

⁽¹⁾ EGT nr C 282, 5.11.1988, s. 8 och EGT nr C 296, 24.11.1989, s. 3.

⁽²⁾ EGT nr C 158, 26.6.1989, s. 250 och EGT nr C 175, 16.7.1990, s. 76.

⁽³⁾ EGT nr C 159, 26.6.1989, s. 41.

⁽⁴⁾ EGT nr L 33, 8.2.1979, s. 1.

⁽⁵⁾ EGT nr L 186, 30.6.1989, s. 17.

personalrestauranger och andra liknande storkök (i det följande benämnda *storkök*).

2. Detta direktiv skall inte gälla

- naturliga mineralvatten eller andra slag av vatten som är avsedda som livsmedel,
- kosttillskott.

3. Detta direktiv skall inte påverka tillämpningen av märkningsbestämmelserna i direktiv 89/398/EEG av den 3 maj 1989 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om specialdestinerade livsmedel⁽¹⁾ och de särdirektiv som anges i artikel 4 i det direktivet.

4. I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

- a) *Näringsvärdesdeklaration*: all information som framgår av märkningen och som avser
- i) energivärde,
 - ii) följande näringsämnen:
 - protein,
 - kolhydrater,
 - fett,
 - kostfibrer,
 - natrium,
 - vitaminer och mineralämnen som räknas upp i bilagan och som förekommer i de betydande mängder som anges i bilagan.

Ändringar i listan över vitaminer, mineralämnen och de rekommenderade dagliga intagen skall antas enligt det förfarande som anges i artikel 10.

- b) *Näringspåstående*: varje framställning och varje reklambudskap som påstår, antyder eller gör gällande att ett livsmedel har speciella näringssegenskaper som beror på den energi (kalorivärde) som det

- ger,
- ger i minskad eller ökad grad,
- inte ger,

och/eller som beror på de näringsämnen som det

- innehåller,
- innehåller i mindre eller större omfattning, eller
- inte innehåller.

En hänvisning till ett näringsämnes kvalitet eller kvantitet utgör inget näringspåstående om den krävs enligt lag.

Huruvida villkoren i denna punkt är uppfyllda får i vissa fall bestämmas enligt det förfarande som anges i artikel 10.

- c) *Protein*: den proteinhalt som beräknas med ledning av följande formel: protein = sammanlagda kvävemängden enligt Kjeldahl $\times 6,25$.
- d) *Kolhydrat*: varje kolhydrat som kan omvandlas i människokroppen, även polyoler.
- e) *Sockerarter*: alla monosackarider och disackarider som förekommer i livsmedel, dock inte polyoler.
- f) *Fett*: sammanlagda mängden lipider, även fosfolipider.
- g) *Mättade fettsyror*: fettsyror utan dubbelbindning.
- h) *Enkelomättade fettsyror*: fettsyror med en cis-dubbelbindning.
- i) *Fleromättade fettsyror*: fettsyror med cis, cis-metylenåtskilda dubbelbindningar.
- j) *Kostfibrer*: sådant material som skall definieras enligt förfarandet i artikel 10 och mätas med den analysmetod som skall bestämmas enligt det förfarandet.
- k) *Genomsnittsvärde*: det värde som bäst representerar den mängd näringsämne som ett visst livsmedel innehåller, samt avspeglar årstidsbetingade variationer, konsumtionsmönster och andra faktorer som kan göra att det faktiska värdet varierar.

Artikel 2

1. Med undantag för punkt 2 skall deklaration av näringsvärdet vara frivillig.
2. Om något näringspåstående förekommer i märkning, presentation eller reklam, utom samlingsreklam, skall deklaration av näringsvärdet vara obligatorisk.

Artikel 3

De enda näringspåståenden som är tillåtna är de som rör energi, de näringsämnen som räknas upp i artikel 1.4 a ii och de ämnen som tillhör eller ingår i någon av dessa kategorier näringsämnen. Bestämmelser som begränsar eller förbjuder näringspåståenden enligt den här artikeln får antas genom det förfarande som anges i artikel 10.

Artikel 4

1. Om näringsvärdet deklarerats skall den lämnade informationen bestå antingen av grupp 1 eller grupp 2 i följande ordning:

Grupp 1

- a) energivärde,
- b) mängden protein, kolhydrater och fett.

⁽¹⁾ EGT nr L 186, 30.6.1989, s. 27.

Grupp 2

- a) energivärde,
- b) mängden protein, kolhydrater, sockerarter, fett, mättade fettsyror, fibrer och natrium.

2. Om ett näringspåstående görs för sockerarter, mättade fettsyror, fibrer eller natrium skall den information som lämnas motsvara grupp 2.

3. I näringsvärdesdeklarationen får också anges mängden av en eller flera av följande:

- Stärkelse.
- Polyoler.
- Enkelomättade fettsyror.
- Fleromättade fettsyror.
- Kolesterol.
- De mineralämnen eller vitaminer som räknas upp i bilagan och som förekommer i sådana betydande mängder som anges i denna.

4. Deklaration av de ämnen som tillhör eller ingår i någon av de kategorier näringsämnen som anges i punkt 1 och 3 är obligatorisk om ett näringspåstående görs.

Om mängden fleromättade och/eller enkelomättade fettsyror och/eller kolesterolhalten anges, skall mängden mättade fettsyror också anges, varvid uppgiften om denna – i detta fall – inte skall utgöra något näringspåstående enligt punkt 2.

Artikel 5

1. Det deklarerade energivärdet skall beräknas med ledning av följande omräkningsfaktorer:

— Kolhydrater (utom polyoler)	4 kcal/g – 17 kJ/g
— Polyoler	2,4 kcal/g – 10 kJ/g
— Protein	4 kcal/g – 17 kJ/g
— Fett	9 kcal/g – 37 kJ/g
— Alkohol (etanol)	7 kcal/g – 29 kJ/g
— Organisk syra	3 kcal/g – 13 kJ/g

2. Bestämmelser som rör följande strecksatser skall antas enligt förfarandet i artikel 10:

- Ändringar av de omräkningsfaktorer som anges i punkt 1.

- Tillägg till listan i punkt 1 av ämnen som tillhör eller ingår i någon av de kategorier näringsämnen som anges i denna punkt jämte deras omräkningsfaktorer för att livsmedlens energivärde skall kunna beräknas med större noggrannhet.

Artikel 6

1. Energivärdet och näringsämnenas andelar eller beståndsdelar skall anges i siffror. Följande enheter skall användas:

Energi — kJ och kcal	
Protein $\ddot{u}$	} gram (g)
Kolhydrater $\ddot{u}$	
Fett $\acute{y}$	
Fibrer $\ddot{u}$	
Natrium $\mathfrak{p}$	
— Kolesterol	milligram (mg)
— Vitaminer och mineralämnen	de enhetersom anges i bilagan.

2. Uppgifterna skall anges per 100 g eller per 100 ml. Denna information får dessutom lämnas per uppläggning av den mängd som anges i märkningen eller per portion, under förutsättning att uppgift lämnas om antalet portioner i förpackningen.

3. Enligt förfarandet i artikel 10 kan det beslutas att informationen i punkt 1 och 2 även får lämnas i grafisk form efter modeller som skall fastställas.

4. De angivna mängderna skall motsvara mängden livsmedel vid försäljningen. Vid behov får denna information avse livsmedlet efter tillagning, under förutsättning att tillräckligt detaljerade tillagningsanvisningar lämnas och att informationen hänför sig till livsmedlet när det är färdigt att konsumeras.

5. a) Information om vitaminer och mineralämnen måste också anges i procent av det rekommenderade dagliga intag (RDI) som anges i bilagan för de mängder som framgår av punkt 2.

b) Det rekommenderade dagliga intaget (RDI) i procent för vitaminer och mineralämnen får också anges i grafisk form. Regler för genomförandet av detta får antas enligt förfarandet i artikel 10.

6. När sockerarter och/eller polyoler och/eller stärkelse deklarerar, skall dessa uppgifter stå omedelbart efter deklarationen av kolhydrathalten på följande sätt:

— kolhydrater	g
därav:	
— sockerarter	g
— polyoler	g
— stärkelse	g

7. När mängden och/eller typen av fettsyra och/eller kolesterolhalt deklarerar, skall dessa uppgifter stå omedelbart efter deklarationen av totala mängden fett på följande sätt:

— fett	g
därav:	
— mättade fettsyror	g
— enkelomättade fettsyror	g
— fleromättade fettsyror	g
— kolesterol	mg

8. De deklarerade värdena skall vara genomsnittsvärden som, beroende på det enskilda fallet, grundar sig på

- tillverkarens analys av livsmedlet,
- en beräkning baserad på de kända eller verkliga genomsnittsvärdena för de använda ingredienserna,
- en beräkning baserad på allmänt fastställda och godtagna uppgifter.

Regler för genomförandet av första stycket, särskilt med hänsyn till skillnaderna mellan de deklarerade värdena och de värden som fastställs i samband med offentliga kontroller, skall beslutas enligt förfarandet i artikel 10.

Artikel 7

1. Informationen enligt detta direktiv skall visas samlat på ett ställe i tabellform med siffrorna under varandra, om utrymmet tillåter detta. Om utrymmet inte tillåter detta, skall informationen visas som löpande text.

Den skall vara tryckt med tydliga och outplånliga tecken på väl synlig plats.

2. Medlemsstaterna skall se till att informationen enligt detta direktiv anges på ett språk som köparen lätt förstår, om inte andra åtgärder har vidtagits för att säkerställa att köparen är informerad. Denna bestämmelse får inte hindra att sådan information anges på mer än ett språk.

3. Medlemsstaterna får inte fastställa krav som är mer långtgående än de som anges i detta direktiv om näringsvärdesdeklaration.

Artikel 8

I fråga om andra livsmedel än färdigförpackade som salubjuds till den slutliga konsumenten eller till storkök samt för livsmedel som på köparens begäran förpackas vid försäljningstillfället eller som färdigförpackas för omedelbar försäljning, får omfattningen av den information som avses i artikel 4 och sättet för hur informationen meddelas beslutas genom nationella bestämmelser tills gemenskapsåtgärder eventuellt har beslutats enligt förfarandet i artikel 10.

Artikel 9

Alla åtgärder som kan påverka folkhälsan skall vidtas efter samråd med Vetenskapliga livsmedelskommittén som inrättats genom beslut 74/234/EEG⁽¹⁾.

Artikel 10

1. När det förfarande som fastställs i denna artikel skall tillämpas, skall ordföranden hänskjuta ärendet till Ständiga livsmedelskommittén som inrättats genom beslut 69/414/EEG⁽²⁾ (härefter benämnd "kommittén"), antingen på eget initiativ eller på begäran av företrädaren för en medlemsstat.

2. Kommissionens företrädare skall förelägga kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är. Kommittén skall fatta sitt beslut med den majoritet som enligt artikel 148.2 i fördraget skall tillämpas vid beslut som rådet skall fatta på förslag av kommissionen varvid medlemsstaternas röster skall vägas enligt nämnda artikel. Ordföranden får inte rösta.

3. a) Kommissionen skall själv anta förslaget om det har tillstyrkts av kommittén.

b) Om förslaget inte har tillstyrkts av kommittén eller om inget yttrande avges, skall kommissionen utan dröjsmål föreslå rådet vilka åtgärder som skall vidtas. Rådet skall fatta sitt beslut med kvalificerad majoritet.

c) Om rådet inte har fattat något beslut inom tre månader från det att förslaget mottagits, skall kommissionen själv besluta att de föreslagna åtgärderna skall vidtas.

Artikel 11

1. Medlemsstaterna skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att följa detta direktiv och genast underrätta kommissionen om detta. Dessa åtgärder skall tillämpas på ett sådant sätt att

— handel med varor som följer detta direktiv tillåts senast den 1 april 1992,

— handel med varor som inte följer detta direktiv förbjuds från och med den 1 oktober 1993.

2. Angivelse i näringsvärdesdeklarationen av ett eller flera av följande näringsämnen: sockerarter, mättade fettsyror, kostfibrer och natrium, skall oavsett om den sker frivilligt

⁽¹⁾ EGT nr L 136, 20.5.1974, s. 1.

⁽²⁾ EGT nr L 291, 19.11.1969, s. 9.

eller på grund av ett näringspåstående, fram till den 1 oktober 1995 inte medföra skyldighet att deklarerat alla dessa näringsämnen på det sätt som anges i artikel 4.1 och 4.2.

3. Kommissionen skall den 1 oktober 1998 till Europaparlamentet och rådet överlämna en rapport om genomförandet av detta direktiv. Den skall samtidigt till rådet överlämna eventuella förslag till lämpliga ändringar.

Artikel 12

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Bryssel den 24 september 1990.

På rådets vägnar

V. SACCOMANDI

Ordförande

*BILAGA***Vitaminer och mineralämnen som får deklarerars samt rekommenderat dagligt intag (RDI) av dessa**

Vitamin A µg	800	Vitamin B12 µg	1
Vitamin D µg	5	Biotin mg	0,15
Vitamin E mg	10	Pantotensyra mg	6
Vitamin C mg	60	Kalcium mg	800
Tiamin mg	1,4	Fosfor mg	800
Riboflavin mg	1,6	Järn mg	14
Niacin mg	18	Magnesium mg	300
Vitamin B6 mg	2	Zink mg	15
Folacin µg	200	Jod µg	150

15 % av det rekommenderade intaget enligt denna bilaga, i 100 g eller 100 ml eller i en förpackning som endast innehåller en enda portion, bör utgöra grund när man bestämmer vad som utgör en betydande mängd.
